

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

09.08.2022 №70/21-р/к

Справа №1/02-43-21

м.Київ

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 1/02-43-21 про порушення ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» законодавства про захист економічної конкуренції та подання відділу досліджень і розслідувань в Сумській області від 25.07.2022 №70-03/93-П,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 21.05.2020 № 10 розпочатий розгляд справи № 02-06/08-2020 (надалі - Справа) за ознаками вчинення ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» (місцезнаходження: [REDACTED])

порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з постачання теплової енергії, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) У зв'язку з наявністю у діях ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку теплової енергії, що призвели до

ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, розпорядженням адміністративної колегії Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 21.05.2020 № 10 розпочато розгляд справи № 02-06/08-2020.

- (2) Відповідно до підпункту 6.1 пункту 6 Розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 07.05.2020 № 5-рп) (зі змінами) (надалі - Розпорядження № 23-рп) з 01.06.2020 припинено Сумське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (ідентифікаційний код - 21119343) шляхом приєднання до Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (ідентифікаційний код - 22630473).
- (3) Згідно з підпунктом 6.2 пункту 6 Розпорядження № 23-рп Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України визначено правонаступником всіх майнових прав та обов'язків Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.
- (4) Відповідно до підпункту 7.6 пункту 7 Розпорядження № 23-рп, змінено з 02.06.2020 найменування Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України на Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення), в складі якого утворено Відділ досліджень і розслідувань в Сумській області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.
- (5) ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» листом від 12.08.2020 №4282 (вх. № 70-01/4449 від 14.08.2020) звернулося до Відділення з заявою (клопотанням) про зупинення справи. За інформацією Товариства, в Сумському окружному адміністративному суді слухається адміністративна справа № 480/566/20 за позовною заявою акціонерного товариства «СУМСЬКИЙ ЗАВОД НАСОСНОГО ТА ЕНЕРГЕТИЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ «НАСОСЕНЕРГОМАШ» до НКРЕКП, де третьою особою, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору є ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО». Предметом зазначеної судової справи є визнання протиправними та скасування окремих положень постанови НКРЕКП від 26.11.2019 № 2540, а саме абзацу 1 підпункту 2 пункту 2 постанови НКРЕКП «Про накладення штрафу на ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» за порушення Ліцензійних умов з виробництва, Ліцензійних умов з транспортування, Ліцензійних умов з постачання теплової енергії, необхідність усунення порушень та здійснення заходів державного регулювання» від 26.11.2019 № 2540, яким передбачено наступне: 2) 20.01.2020: здійснити перерахунок для категорій споживачів «бюджетні організації», «інші споживачі», «релігійні організації» надмірно нарахованих та недонарахованих коштів за спожиту

теплову енергію за період з 28.10.2018 по 31.12.2018, про що повідомити НКРЕКП з наданням підтверджуючих документів протягом 15 днів з дня закінчення терміну виконання.

- (6) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 01.09.2020 № 134-рп/к розгляд справи № 02-06/08-2020 зупинено до завершення розгляду судової справи № 480/566/20.
- (7) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 16.02.2021 № 70/43-рп/к прийнято до провадження Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України матеріали справи № 02-06/08-2020 та присвоєно справі № 1/02-43-21.
- (8) Розпорядженням адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 21.07.2021 №70/222-рп/к збір доказів у справі № 1/02-43-21 доручено Відділу досліджень і розслідувань в Сумській області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.
- (9) Розпорядженням адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення від 17.02.2022 № 51-рп/к розгляд справи поновлено.
- (10) Листом від 26.07.2022 № 70-02/с-1572 ТОВ «СУМСЬКА МАСЛОСИРБАЗА» направлено копію подання з попередніми висновками у справі від 25.07.2022 № 70-03/93-П.
- (11) Листом від 26.07.2022 № 70-02/с-1571 ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» направлено копію подання з попередніми висновками у справі від 25.07.2022 № 70-03/93-П.
- (12) Листом від 05.08.2022 № 2123 ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» повідомило, що погоджується з висновками, викладеними у поданні з попередніми висновками у справі.

2. ЗАЯВНИК

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «СУМСЬКА МАСЛОСИРБАЗА»
(місцезнаходження: [REDACTED])

Відповідно до інформації з ЄДР, КП «СУМСЬКА МАСЛОСИРБАЗА» реорганізовано в ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СУМСЬКА МАСЛОСИРБАЗА» (надалі – ТОВ «СУМСЬКА МАСЛОСИРБАЗА») [REDACTED]

[REDACTED] Основним видом діяльності ТОВ «СУМСЬКА МАСЛОСИРБАЗА» є [REDACTED]

- (15) ТОВ «СУМСЬКА МАСЛОСИРБАЗА» розумінні статті 1 Закону України

«Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

3. ВІДПОВІДАЧ

- (16) ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» (місцезнаходження: [REDACTED] далі – ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО», Товариство).
- (17) ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» є юридичною особою і діє на підставі статуту, затвердженого загальними зборами учасників Товариства (Протокол № 04/12/19). Товариство має право здійснювати будь-яку господарську діяльність, в тому числі підприємницьку, яка не суперечить чинному законодавству України і відповідає меті та цілям, передбаченим Статутом Товариства. ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» має самостійний баланс, діє на основі повного господарського розрахунку, самоокупності та самофінансування. Майно Товариства становлять виробничі і невиробничі фонди, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Товариства. ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» має поточний, валютний та інші рахунки в установах банків, круглу печатку із своїм найменуванням українською мовою, кутовий та інші штампи, фірмові бланки, емблему із своїм найменуванням українською, російською та англійською мовами; знак на товари та послуги тощо.
- (18) Відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) запис про здійснення державної реєстрації ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» від 18.08.2005 № 16321020000002128.
- (19) Товариство створене з метою організації і здійснення виробничої, комерційної, торгівельної, наукової науково-дослідної та інших видів діяльності, виконання робіт та надання послуг; одержання прибутку в інтересах учасників Товариства.
- [REDACTED] За інформацією з ЄДР, ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» здійснює такі види діяльності: [REDACTED]
- (21) Таким чином, ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.
- (22) За інформацією ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» (лист від 06.01.2021 №45 (вх. № 70-01/107 від 12.01.2021), наданою на вимогу голови Відділення від

16.12.2020 №70-02/1-7881/1, Товариство має відповідні безстрокові ліцензії, видані Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), на право провадження господарської діяльності з:

- виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, ТЕС, АЕС, когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлювальних джерел енергії (переоформлено постановою НКРЕКП від 01.08.2017 № 987),
- виробництва теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії) (переоформлено постановою НКРЕКП від 25.07.2017 № 930),
- постачання теплової енергії (переоформлено постановою НКРЕКП від 25.07.2017 № 930),
- транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами (переоформлено постановою НКРЕКП від 25.07.2017 № 930).

- (23) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (24) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про природні монополії» суміжний ринок – це товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (25) Відповідно до статті 6 Закону України «Про природні монополії» до суміжних ринків, що регулюються відповідно до цього закону, належить ринок постачання теплової енергії.
- (26) З урахуванням викладеного, ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» є суб'єктом природних монополій.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО СТАНОВИЩА

- (27) У зв'язку з розглядом справи, на підставі статей 12 та 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у відповідності до вимог Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 за № 49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі - Методика), проведено дослідження ринку послуг з постачання теплової енергії.

4.1 Встановлення об'єктів та суб'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (28) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (29) Об'єктами аналізу є:
- послуги з постачання теплової енергії;
 - ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» – суб'єкт господарювання, який надає послуги з постачання теплової енергії. Послуги з постачання теплової енергії – послуги, що надає споживачам ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО».

4.2 Товарні межі ринку

- (30) Відповідно до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (31) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (32) Пунктом 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що послуга з постачання теплової енергії є комунальною послугою.
- (33) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про теплопостачання»:
- сфера теплопостачання - це сфера діяльності з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії споживачам;
 - постачання теплової енергії (теплопостачання) – господарська діяльність, пов'язана з наданням теплової енергії (теплоносія) споживачам за

допомогою технічних засобів транспортування та розподілом теплової енергії на підставі договору.

- (34) Послуги з постачання теплової енергії за споживчими властивостями не мають замінників.
- (35) Послуги з постачання теплової енергії надаються ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» на платній основі та є товаром.
- (36) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (37) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо; наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи); відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (38) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (39) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.
- (40) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є послуги з постачання теплової енергії, які не мають товарів-замінників.

4.3 Перелік споживачів

- (41) Споживачами послуг з постачання теплової енергії є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати вказані послуги від ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО».

4.4 Територіальні (географічні) межі ринку

- (42) Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

- (43) Отримання послуги з постачання теплової енергії можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з постачання теплової енергії.
- (44) Отже територіальними межами ринку послуг з постачання теплової енергії є територія, на якій розташовані мережі, що перебувають у господарському віданні ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО».

4.5 Часові межі ринку

- (45) Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою.
- (46) Періодом дослідження ринку є період 2018-2021 років, оскільки в зазначений період часу структура ринку не змінювалась.

4.6 Бар'єри вступу (виходу) на Ринок

- (47) Зазначений ринок характеризується наявністю організаційних та адміністративних бар'єрів, зокрема, вхід на ринок нових суб'єктів господарювання можливий лише за умови:

передачі інфраструктури іншому суб'єкту господарювання та виходу з ринку діючого суб'єкта;

визначення органом місцевого самоврядування на відповідній території іншого виконавця послуг.

4.7 Встановлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (48) Відділенням встановлено, що у вищезазначених межах ринку з постачання теплової енергії відсутні суб'єкти господарювання, які надавали зазначені послуги.
- (49) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» становище ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» на ринку послуг з постачання теплової енергії в межах території, де розташовані мережі, що перебувають у господарському віданні ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» протягом 2018-2021 є монопольним (домінуючим).

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (50) Відповідно до статті 1 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Регулятор, НКРЕКП) є постійно діючим центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який утворюється Кабінетом Міністрів України.

- (51) Частиною першою статті 12 Закону України «Про ціни та ціноутворення» передбачено, що державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.
- (52) Зокрема, відповідно до пункту 13 частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Регулятор встановлює державні регульовані ціни і тарифи на товари (послуги) суб'єктів природних монополій та інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, якщо відповідні повноваження надані Регулятору законом, та змінює їх за результатами перевірки або моніторингу.
- (53) Відповідно до частини четвертої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» у разі застосування будь-якого способу державного регулювання цін, порядки (методики) формування, розрахунку та встановлення тарифів повинні забезпечити покриття економічно обґрунтованих витрат, залучення необхідних інвестицій, дотримання екологічних вимог, вимог якості та безпеки, обґрунтованої прибутковості.
- (54) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про ціни та ціноутворення» суб'єктам господарювання під час регулювання цін надаються гарантії:
- Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які встановили державні регульовані ціни на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, зобов'язані відшкодувати суб'єктам господарювання різницю між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів.
 - Установлення Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування державних регульованих цін на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, без визначення джерел для відшкодування різниці між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів, не допускається і може бути оскаржено в судовому порядку.
- (55) Фактична послідовність прийняття НКРЕКП постанов про зміну тарифів та набуття їх чинності для споживачів категорій «бюджетні установи», «інші споживачі» та «релігійні організації» ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» була наступною.
- (56) У період з 05.01.2018 по 16.08.2018 для споживачів ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» діяли тарифи, встановлені постановою НКРЕКП від 30.06.2015 № 1974 «Про встановлення тарифів на теплову енергію, її

виробництво, транспортування, постачання для потреб бюджетних установ, релігійних організацій та інших споживачів» (далі – Постанова № 1974) у редакції Постанови від 28.12.2017 № 1529 «Про внесення змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Постанова № 1529) у розмірах: «бюджетні установи» - 1321,64 грн/Гкал; «інші споживачі» - 1657,81 грн/Гкал; «релігійні організації» - 864,18 грн/Гкал. Постанова № 1529 була опублікована в газеті «Урядовий кур'єр» 04.01.2018 і набула чинності 05.01.2018.

- (57) 27.02.2018 НКРЕКП прийнято постанову № 239 «Про внесення змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Постанова № 239), якою внесено зміни до Постанови № 1974.
- (58) Частиною сьомою статті 14 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» в редакції від 14.12.2017, яка діяла на момент прийняття Постанови № 239, передбачено, що рішення Регулятора, що мають ознаки регуляторних актів, а також рішення з питань встановлення тарифів на товари (послуги) суб'єктів природних монополій, цін (тарифів) для населення (якщо відповідні повноваження щодо встановлення цін (тарифів) надані спеціальними законами) набирають чинності з дня, наступного за днем їх опублікування в офіційному друкованому виданні - газеті «Урядовий кур'єр», якщо більш пізній строк набрання ними чинності не встановлено самим рішенням, але не раніше дня офіційного опублікування рішення. Рішення підлягає опублікуванню у 15-денний строк з дня його прийняття.
- (59) Відповідно до Постанови № 239 (в частині тарифів для ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО»), до Постанови № 1974 внесено зміни у вигляді викладення додатків 1-4 в новій редакції. Згідно із додатками до Постанови № 239 розмір тарифів для ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» залишився незмінним, у розмірах: «бюджетні установи» - 1321,64 грн/Гкал; «інші споживачі» - 1657,81 грн/Гкал; «релігійні організації» - 864,18 грн/Гкал. Постанова № 239 була опублікована в газеті «Урядовий кур'єр» 27.10.2018 і набула чинності 28.10.2018.
- (60) У період між датою прийняття Постанови № 239 (27.02.2018) та датою набуття чинності цієї постанови (28.10.2018) НКРЕКП 14.06.2018 прийняла постанову № 404 «Про внесення змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Постанова № 404), яка була опублікована в газеті «Урядовий кур'єр» 15.08.2018 та введена в дію з 16.08.2018.
- (61) Постановою № 404 внесено зміни до Постанови № 1974, відповідно до яких тарифи для ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» були встановлені у розмірах: «бюджетні установи» - 1465,50 грн/Гкал; «інші споживачі» - 1256,52 грн/Гкал; «релігійні організації» - 982,26 грн/Гкал.

(62) Постановою НКРЕКП від 10.12.2018 № 1731 «Про встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання для потреб бюджетних установ, релігійних організацій та інших споживачів (крім населення) товариству з обмеженою відповідальністю «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Постанова № 1731), яка була опублікована в газеті «Урядовий кур'єр» 11.12.2018 та набрала чинності 01.01.2019:

- визнано нечинною Постанову № 1974;
- виключено підпункт 10 пункту 1 і додаток 10 до Постанови № 404, якими були встановлені тарифи для ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО».
- встановлено для ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» тарифи у розмірах: «бюджетні установи» - 1334,11 грн/Гкал; «інші споживачі» - 1166,27 грн/Гкал; «релігійні організації» - 1361,35 грн/Гкал.

6. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (63) До Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надійшла заява КП «СУМСЬКА МАСЛОСІРБАЗА» від 24.03.2020 № 8 (вх. № 68-01/703 від 31.03.2020) щодо неправомірності дій ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО», які полягають у здійсненні перерахунку розміру плати за послуги з постачання теплової енергії, надані у період з 28.10.2018 по 31.12.2018, шляхом застосування збільшених тарифів на зазначені послуги.
- (64) У ході розгляду вказаної заяви Сумським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України встановлено, що ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» здійснило у січні 2020 року перерахунок за послуги з теплопостачання за грудень 2018 року шляхом застосування збільшених тарифів усім своїм споживачам категорії «інші споживачі».
- (65) Перерахунки здійснено на виконання зобов'язання, встановленого у постанові НКРЕКП від 26.11.2019 № 2540 «Про накладення штрафу на ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» за порушення Ліцензійних умов з виробництва, Ліцензійних умов з транспортування, Ліцензійних умов з постачання теплової енергії, необхідність усунення порушень та здійснення заходів державного регулювання» (далі – Постанова № 2540), прийнятій за результатами перевірки ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» (Акт, складений за результатами проведення планового заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері теплопостачання та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання теплової енергії» від 20.09.2019 № 331 (далі – Акт № 331).
- (66) Відповідно до Акта № 331 ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» вчинило порушення в частині здійснення постачання теплової енергії за тарифами, що встановлюються НКРЕКП у межах наданих повноважень, а саме:

Товариство в період з 28 жовтня по 31 грудня 2018 року відпускало теплову енергію для категорій споживачів «бюджетні установи», «інші споживачі» та «релігійні організації» за тарифами, встановленими Постановою № 404, яка введена в дію з 16.08.2018, в той час як з 28.10.2018 офіційно почала діяти Постанова № 239.

- (67) НКРЕКП Постановою № 2540 за виявлені порушення, зокрема підпункту 9 пункту 3.2 глави 3 Ліцензійних умов з постачання № 308 щодо здійснення постачання теплової енергії за тарифами, що встановлюються НКРЕКП у межах наданих повноважень, на ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» накладено штрафи у розмірі 102 000 грн. При цьому, відповідно до підпункту 2 пункту 2 резолютивної частини Постанови № 2540 ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» категорій споживачів «бюджетні організації», «інші споживачі», «релігійні організації» надмірно нарахованих та не донарахованих коштів за спожиту теплову енергію за період з 28.10.2018 по 31.12.2018, про що повідомити НКРЕКП з наданням підтверджуючих документів протягом 15 днів з дня закінчення терміну виконання.
- (68) За інформацією ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» (лист від 29.01.2020 № 419), наданою на вимогу голови Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (лист від 14.01.2020 № 68-02/38), у грудні 2019 року було здійснено перерахунок надмірно нарахованих коштів категоріям споживачів «бюджетні установи» (- 3 655 879,30 грн.), «релігійні організації» (- 14 863,22 грн.) та недонарахованих коштів категорії споживачів «інші споживачі» (5 963 191,19 грн.). Тобто, у результаті проведених перерахунків ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» додатково отримало 2 292 448,67 грн.
- (69) Таким чином, ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» здійснило усім своїм споживачам категорії «інші споживачі» перерахунок (донарахування) за послуги з теплопостачання за грудень 2018 року шляхом застосування збільшених тарифів на загальну суму 5 963 191,19 грн.
- (70) НКРЕКП листом від 19.05.2020 № 5357/19/7-20 (вх. №7-01/6956 від 01.06.2020), наданим на звернення Антимонопольного комітету України від 05.05.2020 № 128-29/01-6613, надала копію роз'яснень КП «СУМСЬКА МАСЛОСИРБАЗА» стосовно здійснених ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» донарахувань плати за послуги з постачання теплової енергії у січні 2020 року. Також НКРЕКП пояснила порядок набуття чинності прийнятих нею постанов, на підставі яких проводилися нарахування плати за послуги з постачання теплової енергії у 2018 році.
- (71) Зокрема, НКРЕКП повідомила про те, що на засіданні, що проводилося у формі відкритого слухання 11 січня 2018 року, було схвалено проект постанови НКРЕКП, якою, зокрема, запропоновано внесення змін до додатків постанови від 30.06.2015 № 1974 «Про встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання для потреб

бюджетних установ, релігійних організацій та інших споживачів (крім населення) ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО», у частині їх викладення у новій редакції, зазначений проект постанови розміщено на офіційному сайті НКРЕКП.

- (72) Після закінчення терміну надання пропозицій та зауважень до проекту схваленої постанови (до 12.02.2018), на виконання Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 15.02.2018 було проведено відкрите обговорення відповідного проекту рішення НКРЕКП.
- (73) За результатами проведеного відкритого обговорення сформовано протокол та розміщено на офіційному сайті НКРЕКП, відповідно до якого прийнято рішення затвердити схвалений проект постанови без змін та винести питання про прийняття такої постанови на засідання НКРЕКП, що проходить у формі відкритого слухання. На засіданні НКРЕКП, яке проходило у формі відкритого слухання 27.02.2018, прийнято Постанову № 239.
- (74) На виконання частини сьомої статті 14 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» НКРЕКП відповідними листами надіслала в газету «Урядовий кур'єр» завірені копії постанов НКРЕКП для офіційного опублікування у 15-денний строк з дня їх прийняття згідно з чинним законодавством. Але у визначений законодавством строк відповідні постанови НКРЕКП не були надруковані в газеті «Урядовий кур'єр».
- (75) Постанова НКРЕКП №239 «Про внесення змін до деяких постанов НКРЕКП» була надрукована в газеті «Урядовий кур'єр» від 27.10.2018 №202.
- (76) Таким чином публікація та набуття чинності Постанови № 239 відбулися не у 15-денний строк з дня її прийняття, а у восьмимісячний строк з дня її прийняття.
- (77) До цього у газеті «Урядовий кур'єр» від 15.08.2018 № 152 була надрукована постанова НКРЕКП від 14.06.2018 № 404 «Про внесення змін до деяких постанов НКРЕКП», якою зокрема, також було внесено зміни до постанови НКРЕКП від 30.06.2015 № 1974.
- (78) Таким чином введення в дію з порушенням строку Постанови № 239 та встановлення Регулятором зобов'язання щодо її застосування у відносинах між ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» та його споживачами відбулося з порушенням частини сьомої статті 14 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», а наслідком стало здійснення ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» у січні 2020 року перерахунку за послуги з

теплопостачання за грудень 2018 року шляхом застосування збільшених тарифів усім своїм споживачам категорії «інші споживачі».

- (79) Листом від 12.08.2020 за № 4282 до Відділення звернулося ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» з заявою про зупинення справи № 02-06/08-2020, в якому повідомило про слухання в Сумському окружному адміністративному суді адміністративної справи № 480/566/20 за позовом акціонерного товариства «СУМСЬКИЙ ЗАВОД НАСОСНОГО ТА ЕНЕРГЕТИЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ «НАСОСЕНЕРГОМАШ» до НКРЕКП, де третьою особою, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору є ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО». Предметом судової справи є визнання протиправними та скасування окремих положень постанови НКРЕКП від 26.11.2019 № 2540, а саме абзацу 1 підпункту 2 пункту 2 постанови НКРЕКП «Про накладення штрафу на ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО» за порушення Ліцензійних умов з виробництва, Ліцензійних умов з транспортування, Ліцензійних умов з постачання теплової енергії, необхідність усунення порушень та здійснення заходів державного регулювання» від 26.11.2019 № 2540, яким передбачено наступне: 2) 20.01.2020: здійснити перерахунок для категорій споживачів «бюджетні організації», «інші споживачі», «релігійні організації» надмірно нарахованих та недонарахованих коштів за спожиту теплову енергію за період з 28.10.2018 по 31.12.2018, про що повідомити НКРЕКП з наданням підтверджуючих документів протягом 15 днів з дня закінчення терміну виконання.
- (80) У зв'язку з зазначеним, розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 01.09.2020 №134-рп/к розгляд справи зупинено.
- (81) Рішенням Сумського окружного адміністративного суду від 25.09.2020 у справі № 480/566/20 в задоволенні адміністративного позову акціонерного товариства «СУМСЬКИЙ ЗАВОД НАСОСНОГО ТА ЕНЕРГЕТИЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ «НАСОСЕНЕРГОМАШ», акціонерного товариства «СУМСЬКЕ МАШИНОБУДІВНЕ НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ» до НКРЕКП, третя особа на стороні відповідача без самостійних вимог на предмет спору - ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО», про визнання протиправним та скасування постанови відмовлено.
- (82) Постановою Другого апеляційного адміністративного суду від 10.03.2021 апеляційні скарги акціонерного товариства «СУМСЬКИЙ ЗАВОД НАСОСНОГО ТА ЕНЕРГЕТИЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ «НАСОСЕНЕРГОМАШ», акціонерного товариства «СУМСЬКЕ МАШИНОБУДІВНЕ НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ» залишено без задоволення, а рішення Сумського окружного адміністративного суду від 25.09.2020 по справі № 480/566/20 залишено без змін.
- (83) Таким чином, враховуючи рішення судів, постанова НКРЕКП від 26.11.2020 № 2540, на підставі якої ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО»

здійснило споживачам категорії «інші споживачі» перерахунок плати за послуги з постачання теплової енергії за період з 28.10.2018 по 31.12.2018, залишається чинною.

- (84) Отже, ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО», здійснюючи перерахунок за послуги з теплопостачання за грудень 2018 року шляхом застосування збільшених тарифів усім своїм споживачам категорії «інші споживачі», виконало зобов'язання, встановлене Постановою № 2540.
- (85) Враховуючи зазначене, відсутні підстави кваліфікувати дії ТОВ «СУМИТЕПЛОЕНЕРГО», які полягають у здійсненні на виконання постанови НКРЕКП споживачам категорії «інші споживачі» перерахунку (донарахування) плати за послуги з теплопостачання за період з 28.10.2018 по 31.12.2018, як порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з постачання теплової енергії.

Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема, не доведено вчинення порушення.

Ураховуючи викладене, керуючись статтею 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482 та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 1/02-43-21.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК